

Kokemuksia hevostoiminnasta – case rakenteellinen sosiaalityö

muutoksen keskipisteenä ainoastaan on liian pelkistettyä. Sosiaalisten ongelmien ratkaisemiseksi ja rakenteellisten lähestymistapojen kehittämiseksi molemmat ovat välttämättömiä. Kivipellon (2022, s. 14.) mukaan rakenteellisessa sosiaalityössä pyritään kerätyn tiedon avulla vaikuttamaan epäkohtien muuttamiseen. Sosiaalihuoltolaki (1301/2014) velvoittaa työntekijöitä tiedon tuottamiseen asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä ja tekemään tavoitteellisia toimia ja toimenpide-ehdotuksia sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi.

Ekososiaalinen sosiaalityö teoreettisena viitekehyksenä

Ekososiaalisessa sosiaalityössä ihminen elinympäristöineen nähdään kokonaisvaltaisena systeeminä, jossa kaikki vaikuttaa kaikkeen (Soini, 2012, s. 252–253). Lähtökohta tarkastelulle on, että ekologiset ja sosiaaliset ongelmat sekä niiden ratkaisut liittyvät toisiinsa. Ekososiaalisuus viittaa kokonaisvaltaiseen toimintatapaan ja näkökulmaan, jossa huomioidaan elämän kokonaisuus fyysisine, sosiaalisine ja kulttuurisine ympäristöineen (Helne & Silvasti, 2012, s.14). Ekososiaalinen työ rakentaa ja hyödyntää työkäytäntöjä, joissa pyritään yhdistämään ja ymmärtämään kestävä kehityksen eri tekijöiden yhteen kietoutumisen ilmiöitä ja seurauksia sosiaalityön asiakkaita ja heidän hyvinvointiaan edistävällä tavalla (Närhi, 2022, s. 9). Ekososiaalisen sosiaalityön tavoite on, että maapallon ekologinen kantokyky sekä yhteiskuntien sosiaalinen oikeudenmukaisuus vahvistuu ja niiden keskinäinen tasapaino löytyy (Rainerma, 2022, s.20). Ekososiaalista viitekehystä sosiaalityössä tarvitaan sekä teoreettisena näkökulmana että käytännön toimintamallina (Närhi, 2022, s.17). Ekologinen kriisi on myös sosiaalinen kriisi (Rainerma, 2022, s. 20). Tämän vuoksi sosiaalityön tulee tarttua ekologisiin kysymyksiin ja ekososiaalinen sosiaalityö vastaa tähän tarpeeseen.

Green Care toimintana

Green Carella tarkoitetaan työskentelyä, jossa ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja voimavaroja vahvistetaan luontolähtöisesti (Juusola, 2016, s. 9). Green Care on luontoon liittyvää ammatillista toimintaa, jolla edistetään ihmisten hyvinvointia ja elämälaatua (Green Care Finland i.a.). Ammattialan osaamisen mukaisesti käytössä on erilaisia eläin- ja luontoavusteisia menetelmiä, toiminnan perustana on vastuullisuus, tavoitteellisuus ja ammatillisuus. Green Care sisältää tavoitteiltaan ja kohderyhmiltään erilaisia palveluita.

Green Care voidaan jakaa LuontoHoivaan ja LuontoVoimaan (Luke ja GCF, 2021. s.10). LuontoHoivan palvelut tuotetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön alaisuudessa ja asiakkailla on erityisen tuen tarve. LuontoVoima kuuluu ns. virkistys- ja hyvinvointipalveluihin, joissa ei ole sosiaali- ja terveydenhuollon koulutusvaadetta. Molemmille yhteistä on luontoperustaisuus, kokemuksellisuus ja osallisuus. Toiminta voi tapahtua erilaisissa luontoympäristöissä, kuten metsässä, puutarhassa, eläinavusteisesti, maatilalla tai kaupungissa (LUKE ja GCF, 2021. s.9). Green Care -toimintaan sopivat palvelut voidaan jakaa sosiaali- ja terveysterveystoimintoihin, kasvatukseen sekä virkistys- ja hyvinvointipalveluihin (mts. 10).

Kokemuksia ja osallisuutta ponien parissa

Rakenteellisen sosiaalityön opintoihin on kuulunut jo vuosia tutustuminen luontolähtöiseen toimintaan tekemisen kautta. Erityisenä kiinnostuksen kohteena on ollut eläinavusteinen toiminta. Usein vierailun ja kokemuksellisen oppimisen kohteena on ollut Seinäjoen Poniravikoulu. Seinäjoen Poniravikoulu on Suomen Hippos ry:n hyväksymä poniravikoulu, joka toimii Seinäjoen raviradan alaisuudessa (Seinäjoen Poniravikoulu, i.a). Poniravikoulu tekee yhteistyötä muun muassa eri sosiaali- ja terveyspalvelujen toimijoiden kanssa muun talli toiminnan ohella. Poniravikoulu on tarjonnut opiskelijoillemme yhteisen kokemuksen tallin arjesta, ponien hoidosta ja ajamisesta. Raviponeista kun on kyse. Opiskelijat ovat olleet innoissaan ikään katsomatta siivonneet karsinoita, harjanneet ja valjastaneet poneja. Suuri jännityksen aihe on ollut ponin ajaminen harjoituskärryillä, mutta sekin on luonnistunut hyvin turvallisen ohjaajan ollessa mukana. Palaute vierailusta on ollut hyvä ja aina on esitetty toive siitä, että tällaista saisi olla opinnoissa enemmän. Vierailukäynti on ollut elämyksiä täynnä ja toiminut arjesta irrottautumisesta. Vierailun jälkeen kaikki ovat olleet yhtä kokemusta rikkaampia.

Kuva 1. Teppo terapiaponi (kuva,: Mirva Siltakorpi, 2024).

SeAMK ja Green Care

SeAMK on valtakunnallisen Green Care Finland ry:n jäsen (Hautaviita, 2025). Yhdistys kehittää, välittää tietoa ja osallistuu yhteiskunnalliseen keskusteluun. Valtakunnalliset Green Care -päivät järjestettiin lokakuussa 2024 Seinäjoella ja SeAMK oli yksi tapahtuman valmistelijoista. Päivien teema oli eläimet kumppanina hyvinvointityössä. SeAMKissa on mahdollisuus myös opiskella Green Care -opintoja erillisinä opintojaksoina sekä AMK- että YAMK-tasolla (Huhtaluhta, 2024). SeAMK on päätoteuttajana mukana Etelä-Pohjanmaan Hevosjalostusliito ry:n kanssa Hevoset maaseudulla – Nuoret mukana -hankkeessa (Hevoset maaseudulla i.a). Hanke keskittyy luomaan toimintamallin, jossa tuodaan yhteen hevosalan yrittäjiä ja ammattilaisia nuorten kanssa tarjoten nuorille mahdollisuuksia harrastamaan hevosia matalalla kynnyksellä. Hankkeen tarkoituksena on nuorten tutustuminen hevosiin, hevosen hoitoon ja tallin arkeen (Hakola 2024).

Kuva 2. Säästä huolimatta hevostellaan (kuva: Mirva Siltakorpi, 2025).

Mirva Siltakorpi

lehtori, YTM

Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Lähteet

Green Care Finland. (i.a.). *Green Care*. <https://www.gcfinland.fi/green-care/>

Hakola E, (2025). *Hevosen merkitys maaseudulle ja sen ihmisille*. <https://lehti.seamk.fi/verkkolehti/hevosen-merkitys-maaseudulle-ja-sen-ihmisille/>

Hautaviita, J. (2025). *Green Care Etelä-Pohjanmaalla: lisää hyvinvointia ja elämäniloa!*
<https://lehti.seamk.fi/verkkolehti/green-care-etela-pohjanmaalla-lisaa-hyvinvointia-ja-elamaniloa/>

Helne, T., & Silvasti, T. (2012). Johdanto: yhteyksiä luomassa eli askelia kestävämpään hyvinvointiin. Teoksessa T. Helne, T. Silvasti, & T. Hukka, Tutkimusosasto. (toim.), *Yhteyksien kirja: etappeja ekososiaalisen hyvinvoinnin polulla*. (s. 10–23). Kelan tutkimusosasto.

Hevoset maaseudulla – Nuoret mukana (Henu). (i.a.).
<https://projektit.seamk.fi/kestavat-ruokaratkaisut/hevoset-maaseudulla-nuoret-mukana-henu/>

Huhtaluhta, S. (2024). *Green Care -opiskelun monet mahdollisuudet SeAMKissa – uutena yAMK-opintojakso*. <https://lehti.seamk.fi/verkkolehti/green-care-opiskelun-monet-mahdollisuudet-seamkissa-uutena-yamk-opintojakso/>

Kivipelto, M. (2022). Rakenteellisen sosiaalityön ulottuvuudet. Teoksessa Liukko, E., H. Muurinen, T. Kokkonen, & V. Silvasti (toim.), *Vaikuttava rakenteellinen sosiaalityö*. (s. 12–18.) THL Raportti 2/2022.

Luke ja GCF ry. 2021. *Suomalainen Green Care: Green Care -toimintatavan käsikirja & LuontoHoivan ja LuontoVoiman laatutyökirja*. Luonnonvarakeskus ja Green Care Finland ry.
https://www.gcfinland.fi/tiedostopankki/503/Green_Care_tyokirja_2021.pdf

Mullaly, B. (2007). *The New Structural Social Work: Ideology, Theory, Practice*. Kolmas painos. Oxford University Press.

Närhi, K. (2022). Ekososiaalisen työn reunaehdot. Teoksessa M. Kesänen, & R. Niemi, (toim.), *Tutkiva sosiaalityö: Ympäristö ja rakenteet sosiaalityössä*. (s. 8–18.). Talentia.

Rainerma, E. (2022). Ekososiaalinen lähestymistapa aikuissosiaalityön uudistajana. Teoksessa M. Kesänen, & R. Niemi, (toim.), *Tutkiva sosiaalityö: Ympäristö ja rakenteet sosiaalityössä*. (s. 19–34.). Talentia.

Ruonakangas, S. (2022). Rakenteellisen sosiaalityön toteutuminen, mahdollisuudet ja esteet julkisessa sosiaalityössä. Teoksessa M. Kesänen, & R. Niemi, (toim.), *Tutkiva sosiaalityö: Ympäristö ja rakenteet sosiaalityössä*. (s. 35–56.). Talentia.

Soini, K. (2012). Hoivamaatalous yhteyksien rakentajana. Teoksessa T. Helne, T. Silvasti, & T. Hukka, Tutkimusosasto. (toim.), *Yhteyksien kirja: etappeja ekososiaalisen hyvinvoinnin polulla*. (s. 248–254). Kelan tutkimusosasto.

Seinäjoen ammattikorkeakoulu (SeAMK), (i.a.) *Opetussuunnitelmat 2025–2026*. <https://opinto-opas.seamk.fi/21/fi/50/79/1370>

Seinäjoen poniravikoulu. (i.a.). <https://www.seinajoenravikeskus.fi/nuoriso/poniravikoulu>

Sosiaalihuoltolaki 1301/2014. <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2014/1301>